

PIRJO HUMALAINEN

Träningsläger för läsflyt

Modell Apila-lägren i Seinäjoki

Seinäjoki stadsbibliotek/specialuppdraget

© 2020 Pirjo Humalainen

Utgivare: Seinäjoki stad, stadsbiblioteket / Riksomfattande specialuppdrag som främjar barns och ungas läsande och läskunnighet

Illustrationer: Freepik

Svensk översättning: Semantix Finland Oy

ISBN 978-952-68888-8-0 (tryckt)

ISBN 978-952-68888-9-7 (PDF)

Denna publikation har producerats med finansiering från undervisnings- och kulturministeriet.

Innehåll

Inledning	4
Praktiskt genomförande av Apila-lägret i Seinäjoki	5
Förberedelser	6
Lärare och ledare	6
Annat innehåll	7
Lägerprogram	7
Marknadsföring av lägret	8
Föräldramöte på biblioteket	8
Verksamhet på lägret	9
Lästest i början och slutet av lägret	9
Genomförande av dagsprogrammet i Seinäjoki	10
Responsblanketter	12
Avslutningsfest	2
Slutligen	13
Länkar och tips för anordnare av läger för läsflyt	14
Spel, lekar och frågesporter som främjar läsning	14
Läsövningar och andra fakta om läsning	15
Källor	17
Beskrivningar av exempel från lägervecka	18

Inledning

År 2016 inrättades ett gemensamt lästeam för bibliotek och specialundervisning på Seinäjoki stadsbibliotek. Gruppen består av bibliotekspersonal och speciallärare med bred kompetens i staden. Lästeamet träffas fortfarande regelbundet i Seinäjoki. Syftet är att utveckla bibliotekets tjänster för att stödja särskilt de barn och ungdomar som har lässvårigheter samt planera samarbete mellan biblioteket och specialundervisningen. Huvudfokus för bibliotekets läsprogram ligger på elever i årskurs två och tre. Klass- och speciallärare i den grundläggande undervisningen har en nyckelroll när det gäller att nå dessa elever. Målinriktad marknadsföring riktas via lärarna till elever och deras familjer, med information om bibliotekstjänster som särskilt riktas till denna grupp.

Sommaren 2017 ordnade lästeamet ett träningsläger för läsflyt och så fick Apila-lägren sin början. Målgruppen är elever med svag läskunnighet som går över från årskurs två till årskurs tre. Apila-lägret ger stöd till barn som har problem med läsflyt eller läsmotivation. Observationer av praktiken visar att hos barn som behöver regelbundna läsövningar och handledning försämras läskunnigheten och läsningen saktar ner under sommaren (Kantanen, 2018).

Tio elever som gick ut årskurs två valdes ut för det första Apila-lägret. De hade grundläggande läskunnighet, men också behov av träning av läsflyt och stöd för läsmotivation. Barnen togs med i anmälningsordning. Lägret ordnades när sommarlovet började, alltså under de två första veckorna i juni. Lägret var gratis för barnen och innehöll dagliga övningar i läsflyt, kulturprogram och lunch. Lägret genomfördes som ett dagläger, tiden var kl. 9–14. Det var helt frivilligt för familjerna att anmäla barnen till lägret, men önskemålet var att de som anmält sig skulle förbinda sig att delta.

Praktiskt genomförande av Apila-lägret i Seinäjoki

Apila-lägret har gott om ändamålsenligt utrymme: Avdelningarna Apila och Aalto på Seinäjokis huvudbibliotek och i dessa främst barnavdelningen, grupputrymmet Studio, köket på biblioteket Aalto samt bibliotekets lekplatser utomhus och lekplatser i närområdet. Dessutom låg Konsthallen inom gångavstånd från biblioteket, så det var lätt att studera konst på plats. Lägrets andra samarbetsparter kommer till bibliotekets lokaler med idéer och material.

Utrustning och material som behövs

- övningar som främjar läskunnighet
- sagoböcker, faktaböcker och annan litteratur
- pysselmaterial
- utrustning som behövs för utomhuslek, såsom fotboll, badmintonset, gatukrutor

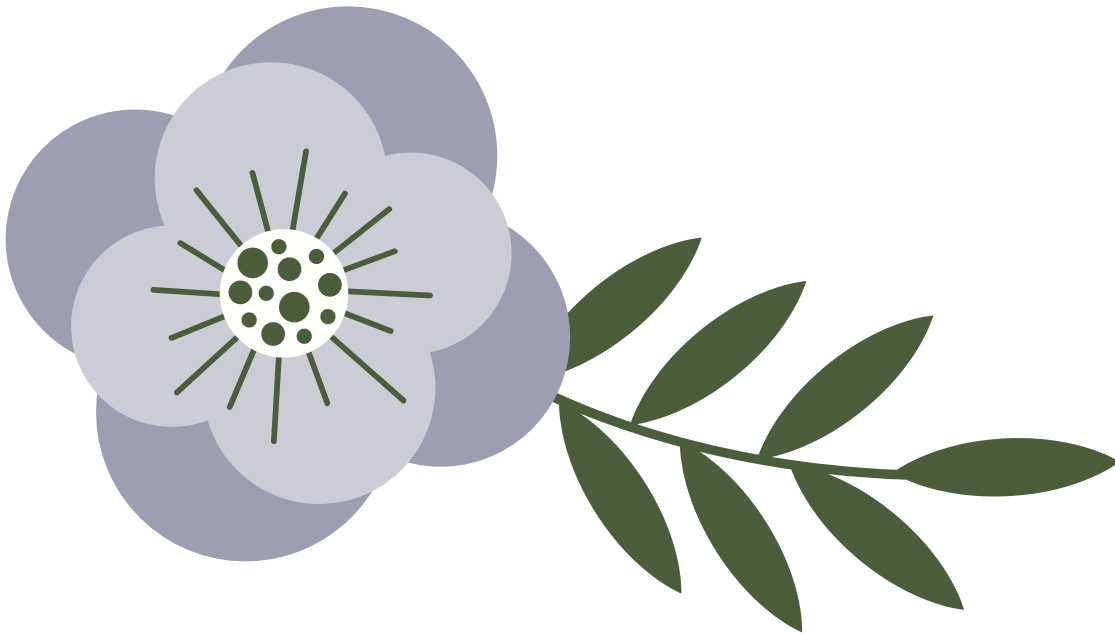
Ett motsvarande läger kan också ordnas exempelvis i skolans lokaler, men av funktionella skäl bör biblioteket och skolan då vara belägna på kort avstånd från varandra.

Samarbetsparter

Biblioteket har inte genomfört lägren ensamt, utan man har fått hjälp av en grupp samarbetsparter:

- Konsthallen <http://www.seinajoentaidehalli.fi/etusivu/>
- Barnkulturcentrum Louhimo www.louhimo.com
- Slöjd och designskolan Näppi <https://www.taitoep.net/nappi>
- Seinäjoki 4H-förening <https://seinajoki.4h.fi/>

Samarbetsparterna berikar innehållet i lägret och delar på arbetsbördan. Lämpliga parter är bl.a. lokala organisationer, föreningar, företag och privatpersoner.

Förberedelser

Planeringen av lägret börjar i god tid i Seinäjoki. Under våren bollar Lästeamet idéer för den kommande sommarens Apila-läger. Efter mötet planerar ansvarspersonen på biblioteket, dvs. ”lägermamman”, ett detaljerat lägerprogram för den kommande sommaren. När lägerverksamheten etablerats har man planerat verksamheten med beaktande av respons och utvecklingsförslag som inkommit från tidigare läger samt aktuella frågor och fenomen.

LÄRARE OCH LEDARE

Först säkerställer man lärare och ledare till lägret; kommer de som deltog föregående år eller måste nya personer sökas? Samarbete och nätverkande mellan olika sektorer är viktigt. Stadens speciallärare har till exempel en egen e-postgrupp, vilket gör att kommunikation och information sker effektivt. Lärare som anställs till lägret ska helst vara en speciallärare med erfarenhet av olika typer av inlärare och av att vägleda dem mot bättre inlärningsresultat. Dessutom behövs ledare (t.ex. skolgångsbiträde) som har en materialbank för pausprogram samt ledarerfarenhet. Självklart kommer den s.k. lägermamman i personalen på bibliotekets barnavdelning också att vara med, alltså den som har organiserat lägerprogrammet och ansvarar för allt utom den pedagogiska delen under lägret. Lägermamman ansvarar för alla frågor som rör bibliotekets verksamhet, såsom boktips, hur programmet flyter, inköp och tillräcklighet i material samt andra praktiska frågor. De viktigaste egenskaperna hos lägrets vuxna deltagare är förmågan att arbeta med barn, intresse för läsning och barnlitteratur samt skicklighet och önskan att uppmuntra barnet till läsandets värld.

ANNAT INNEHÅLL

Verksamheten i Seinäjoki har genomförts som en köptjänst från externa aktörer. Det lönar sig att i god tid kontakta samarbetsparterna, eftersom organisationers och föreningars verksamhetsplaner vanligtvis görs redan på hösten. När verksamheten fortsätter och etableras vore det bra att efter ett lyckat samarbete genast komma överens om programmet och tidpunkten för följande sommar. Det är bra att ta med nya aktörer i verksamheten bland annat enligt responsen som inkommit.

”Jag tycker det har en stor betydelse att man fick uppleva allt roligt och nytt som man inte nödvändigtvis åker iväg för att göra när man är hemma; besök på cirkus, i konsthallen, musikprogram osv.”

LÄGERPROGRAM

Efter förberedelserna funderar man på innehållet och schemat för enskilda dagar. Schemat för dagarna i veckoprogrammet liknar varandra, men innehållet varierar. Man går igenom veckoprogrammet även med lärare och ledare innan lägret börjar. Programmet ska vara inspirerande och mångsidigt med omväxlande innehåll, och man undviker att göra det för skolaktigt. Dagsprogrammet kan till exempel vara följande: på förmiddagen övningar i läsflyt, vilka leds av en speciallärare, på eftermiddagen kultur och fritidsaktiviteter samt andra aktiviteter som biblioteket ordnar.

”Förmiddagen och eftermiddagen var välplanerade, roligt att programmet var mycket omväxlande och även aktiviteter utomhus ingick. Förmiddagen var också så välplanerad att det inte en enda gång nämndes hemma att man måste läsa hela tiden, utan man lärde sig liksom omedvetet.”

Måltiderna är gratis för alla lägerdeltagare i Seinäjoki. I bibliotekets lokaler finns en lunchrestaurang som drivs av en extern företagare. Praktiska arrangemang med företagaren planeras noggrant i förväg. Barnen får också ta med egna mellanmål.

”Otroligt att staden bjuder på ett sådant här läger gratis och till och med måltider ingår! Stort tack!”

MARKNADSFÖRING AV LÄGRET

Apila-lägren riktas till elever som har svårigheter med läsflytet. Biblioteket skickar i mars och april ett gemensamt mejl till stadens speciallärare, där man berättar om Apila-lägrets mål och praxis. När speciallärarna har fått brevet väljer de ut sådana elever som de tror skulle ha störst nytta av Apila-lägret. Lärarna kontaktar dessa elevers vårdnadshavare direkt och berättar om Apila-lägret och anmälan. I brevet till lärarna bifogas bland annat ett informationsbrev till hemmen, ett preliminärt lägerprogram samt information om när och var man kan anmäla sig. Vid anmälan av barnet fyller föräldrarna också i en blankett för personuppgifter samt tillståndsblanketter, som ska återlämnas på föräldramötet eller senast när lägret börjar. Bibliotekets lägermamma skickar också e-post till deltagarnas hem. Meddelandet innehåller praktisk information om innehåll och tidpunkt för lägret samt kontaktuppgifter till ledare och andra vuxna. Detta brev är viktigt, eftersom alla vårdnadshavare inte har möjlighet att delta i föräldramötet.

FÖRÄLDRAMÖTE PÅ BIBLIOTEKET

I maj ordnas ett föräldramöte om lägret på biblioteket. Under föräldramötet får vårdnadshavarna ytterligare information om lägret och samtidigt kan de ställa frågor som de funderar över. Dessutom finns en möjlighet att lära känna föräldrar till andra lägerdeltagare samt vuxna på lägret. Föräldramötet är inte obligatoriskt, men det rekommenderas.

”Föräldramötet var bra, så att man fick träffa dem som leder lägret.”

Verksamhet på lägret

Lägret varar i två veckor och målet är att öka läsflytet och motivationen och att presentera användning och möjligheter i bibliotekstjänsterna för barn och familjer.

”Att lära känna andra i en liknande situation och upptäcka att man inte är ensam. Omväxling i vardagen och nya idéer för att göra läsningen till en välbekant och rolig grej.”

LÄSTEST I BÖRJAN OCH SLUTET AV LÄGRET

På vissa av Apila-lägren i Seinäjoki har barnen genomgått ett lästest. Det är inte nödvändigt, men ger konkreta bevis på lägrets effekt och kommunicerar också betydelsen av lästräning till föräldrarna. I praktiken har lägrets speciallärare den andra dagen genomfört en inledande kartläggning av läsflytet med hjälp av LukiMat - Bedömning av lärandet (Salmi, Eklund, Järvisalo & Aro, 2011). Testet är avsett för kartläggning av behovet på våren i årskurs två. Materialet är fritt tillgängligt för alla på LukiMats webbplats.

Barnen gör först en uppgift med läsning av meningar under tre minuter som ett grupptest, där man ska säga om meningen som lästes var rätt eller fel. I det individuella testet finns två uppgifter att läsa högt: meningslösa ord ska läsas i en minut och text i en och en halv minut. Specialläraren gör en kartläggning för ett barn i taget, medan de andra barnen spelar brädspel med ledaren, bland annat spel som utvecklar förmågan att namnge ting. I början av lägret leker man många olika lekar för att bekanta sig med varandra och skapa grupptillhörighet.

För att kunna verifiera lägrets effekter har samma lästest också genomförts på lägrets näst sista dag. Testet utfördes med samma läsuppgifter som i början av lägret.

”Självförtroendet och läsflytet verkar ha ökat mest när barnen fått tävla mot sig själva i lästesterna.”

GENOMFÖRANDE AV DAGSPROGRAMMET I SEINÄJOKI

Varje dag omfattar programmet både övningar i läsflyt samt kultur- och fritidsaktiviteter. Strukturen på dagarna är likadan, men innehållet varierar. På morgonen genomförs till exempel läsövningar som ordspel och korsord, och på eftermiddagen bekantar man sig med Konsthallens utställning och gör egna konstverk handledda av ledaren.

”Jag var först rädd för att barnet skulle betrakta lägret som en förlängning av skolan och förhålla sig mindre positiv. Det blev tvärtom, barnet har gillat lägret jättemycket, både på för- och eftermiddagarna.”

På lägret finns en speciallärare med bred kompetens som ansvarig planerare och ledare för läsövningar, och en bibliotekarie och ett skolgångsbiträde är med som ansvariga vuxna och hjälp för barnen vid övningsstunderna.

På lägerdagarna koncentrerar man sig på ett tema i taget.

Exempel på innehåll för tio dagar

- lära känna varandra
- bedömning av färdigheter
- öva benämning och ordförråd
- faktatext och upprättar en ordlista
- bearbeta information
- läsa mångsidigt
- ramsor
- skämt
- bedömning av färdigheter
- fest

Huvudsyftet med lägret är att få mycket repetition och lästräning. Teman är bland annat träning i benämning, utveckling av ordförråd, läsa stavelser, ordlistor och faktatext och att granska dem närmare, dvs. laborera med och läsa skämt och dikter. Barn kan läsa på många olika sätt, för sig själva, högt, i par eller berätta skämt för varandra.

I övningarna kan man använda t.ex. övningsmaterial i Niilo Mäki Institutets Kummi-serie, särskilt i handledningen Kummi 10, Tavotteena sujuva lukutaito och Kummi 5, Sujuvan lukemisen ja oikeinkirjoittamisen harjoituksia ja harjoitusohjelmia finns bra övningar, till exempel ”NYT-spelet”, där man läser stavelser snabbt, ”minsa-läsning”, där samma text läses upprepade gånger i en minut och antecknar hur långt man kommer. Metoden ”kaptenen läser” är också användbar, där de andra eleverna läser högt i samma takt med kaptenen.

Exempel på tidsanvändning under lägerdagen

- nyheter och program, 15 min
- övningar i läsflyt 1, 45 min
- utomhusaktiviteter, spel och lekar, 20 min
- övningar i läsflyt 2, 45 min
- lägermammans lässtund, 15 min
- måltid, 30 min
- lett program, 2 h
- avslutning av dagen, 10 min

Dagarnas tydliga struktur och liknande rytm ger ordning och ramar för dagen, vilket är vad många barn behöver. Trots att verksamheten planeras och schemaläggs i förväg, är den inte likadan till innehållet.

Om lägerdeltagarna är fler än tio, rekommenderas två parallella läger. För att uppnå målen och ha kontroll över gruppen är det viktigt att antalet deltagare hålls måttligt. Som bilaga finns en beskrivning av en lägervecka med två parallella läger (bilaga 1).

[Länk till bilaga 1](#)

RESPONSBLANKETTER

En responsblankett delas ut till vårdnadshavarna halvvägs genom lägret. På blanketten frågar man bland annat om vårdnadshavarna har märkt några förändringar i barnens läslust, motivation och läsflyt. Med hjälp av responsen bearbetar man programmet och verksamheten för kommande års läger.

”Lägret hade en stor betydelse när självförtroendet och läsflytet utvecklades. Dessutom fick barnet nya vänner.”

AVSLUTNINGSFEST

Under lägerveckorna samlar ledarna och lägermamman en egen pärm för varje deltagare, som innehåller information om övningarna och andra aktiviteter som utförts under lägret, ett diplom, sommaruppgifter och ett tackkort. Denna pärm får barnet med sig som ett minne när lägret tar slut. Varje dag samlas respons från deltagarna anonymt på klöverblad av papp. Denna respons kan användas för att utforma innehållet i nya läger. Man ber om respons på bland annat hur läsövningarna kändes, vad barnen tyckte om dagens program och om aktiviteterna var roliga och meningsfulla.

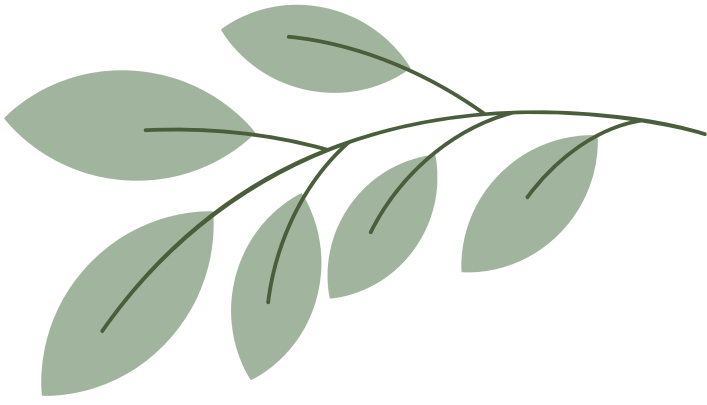
Varje deltagare får ett diplom för sitt deltagande i Apila-lägret. Under och efter lägret får deltagarna också roliga hemuppgifter angående läsning. Syftet med uppgifterna är att fortsätta att inspirera till läsning och användning av bibliotekstjänster. I slutet av sommarlovet återlämnar deltagarna uppgifterna och får antingen en biobiljett eller en biljett till simhallen som belöning.

Slutligen

Apila-lägret i Seinäjoki har visat att läsövningar kan ordnas på många sätt och att de också ger resultat. Två veckors intensiv lästräning med repetition har lett till ett bra resultat, och barnens läsflyt och motivation har förbättrats avsevärt jämfört med situationen i början. Under lägret har barnens lästräning varit mer individuell och systematisk än i skolundervisningen under läsåret. Lägre har genomfört en individuell, rehabiliterande strategi. Syftet är att göra detta till ett återkommande läger varje år för Seinäjoki stadsbibliotek och att utvidga användningen av metoden till tjänsteutbudet i närbiblioteken under de kommande åren.

Verksamheten bör också utvecklas även i framtiden för att kunna möta efterfrågan och behoven. Utvecklingen görs enligt responsen som inkommit och lärdomarna från forskning om läsning, med beaktande av lokala resurser och kompetens.

Länkar och tips för anordnare av läger för läsflyt

Spel, lekar och frågesporter som främjar läsning

Alias-kort, tips för användning av Alias-kort t.ex. på Satakieli-programmets webbplats
[Länk till Satakieli-programmets webbsidor \(på finska\)](#)

<https://www.satakieliohjelma.fi/index.php/2019/02/18/10-tapaa-kayttaa-alias-kortteja-nimeaminen-ja-luokittelu-110/>

Havukainen, A. & Toivonen, S., 2012. Tatu ja Patu pihalla. Helsingfors: Otava

Kallioniemi, T., 2009. Konstan etsivätoimisto - kepposia ja kiperiä kysymyksiä. Helsingfors: Otava.

Leikin, siis olen: miten leikki vaikuttaa lapsen kognitiivisiin taitoihin?

[Länk till artikel i Suomen leluhydistys webbsidor \(på finska\)](#)

<https://suomenleluhydistys.fi/miten-leikki-vaikuttaa-lapsen-kognitiivisiin-taitoihin/>

Spelkortspaketet Marjamäellä. Materialet Marjamäellä stöder utvecklingen av mångsidigt ordförråd, förmåga att benämna och berätta.

[Länk till Mannerheims Barnskyddsförbund lekbank \(på finska\)](#)

<https://www.leikkipankki.fi/haeleikit?Ha-Kusanat=&Kategorier=1>

Webbplatsen Oppi&Ilo

[Länk till Oppi ja ilos webbsida \(på finska\)](#)

<https://www.oppijailo.fi/vinkit-ja-inspiraatio/>

Oppi&Ilo, barnspelet Kivat kirjaimet, spelet innehåller 2 glada ordspel. Bokstäver och inledande stavelser blir bekanta genom bingospel, och ordkortspelet lär spelaren att bilda ord med bokstäver. Spelet riktas till 5–8 åringar.

Papunet, lättanvända spel och böcker på nätet

[Länk till Papunets webbsida \(på finska\)](#)

<https://papunet.net/pelit/>

Salakari, J. & Roikonen, J., 2015. Reuhurinne - käsikirja. Helsingfors: Otava.

Salo, H., Lapsi oppii leikkien. Artikel

[Länk till Oppi ja ilos webbsida \(på finska\)](#)

<https://www.oppijailo.fi/lapsi-oppii-leikkien/>

Simon, E., 2. p., 2001. Lekar för skolan och barngrupper: 60 lekar för elever i åk 1 och andra barngrupper. Helsingfors: Lasten keskus.

Spielhaus husspel, tärningsspel för språkligt uttryck, övning av benämning och kartläggning av ordförråd. Ett roligt tärningsspel för övning av språkliga uttryck och benämning samt för utveckling av ordförråd. Spelet riktas till åldern 5+.

Med hjälp av **avstavningskortet Tavuta oikein** kan barnet öva att känna igen stavelser, läsa och skriva dem.

Tieto, Taito ja Temppu. Ett spel för att öva ordförråd, begrepp och läsförståelse. Spelet riktas till 3–12 åringar.

Läsövningar och andra fakta om läsning

Hakamo, M-L., 2 utg. 2013. Pratbubblor - utveckling av barns tal och språkliga medvetenhet. Helsingfors: Lasten keskus Kielen kiemurat - kielellisiä harjoituksia ryhmään. Spelet riktas till 6–8 åringar.

Laaksonen, K., 2017. Suuri lukuseikkailu. Helsingfors: Avain

Läscentrum, fakta om läsning för barn och ungdomar samt om kampanjer

[Länk till Läscentrums webbsida](#)

<https://lukukeskus.fi/sv/framsida/>

Material för träning och utvärdering av läsflyt samt anvisningar för föräldrar

[Länk till Lukimats webbsida \(på finska\)](#)

<http://www.lukimat.fi/etusivu>

Niilo Mäki Instituutti: Opas lukivaikeudesta lasten vanhemmille

[Länk till guide om lässvårigheter \(på finska\)](#)

https://www.nmi.fi/wp-content/uploads/2019/01/OMIS_Opas-lukivaikeudesta-lasten-vanhemmille_web.pdf

Papunet, verktyg och material för att stödja kommunikation

[Länk till Papunets webbsida](#)

<https://papunet.net/materiaalia>

Hur läser du faktatext? – anvisningar för läsning av faktatext

[Länk till anvisningar för läsning av faktatext \(på finska\)](#)

<https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/sanoma-public/spro/online/markkinointi/static/prod/kyselyt/20.pdf>

Poikkeus, A-M., Anna tilaa lapsen ajattelulle. Artikel.

[Länk till artikeln Anna tilaa lapsen ajattelulle \(på finska\)](#)

<https://www.oppijailo.fi/anna-tilaa-lapsen-ajattelulle/>

Pulli, E., 2004. Loruloikkaa! liikkumaan innostavia loruja. Helsingfors: Otava

Salmi, P., Nimeäminen ja lukemisvaikeus: kehityksen ja kuntoutuksen näkökulma

[Länk till publikationen Nimeäminen ja lukemisvaikeus \(på finska\)](#)

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/19406/1/9789513934583.pdf>

Salmi, P., Huemer, S., Heikkilä, R. & Aro, M. 2 utg. 2013. Tavoitteena sujuva lukutaito - teoriaa ja harjoituksia. Serie: Kummi 10 (Bedömnings-, undervisnings- och rehabiliteringsmaterial.) Jyväskylä: NMI.

Skarp, A., "Luen sinulle tulevaisuuden" - en handbok för vårdnadshavare för att stödja läskunnighet

[Länk till handboken "Luen sinulle tulevaisuuden" \(på finska\)](#)

<https://lukuliike.fi/materials/luen-sinulle-tulevaisuuden-opas-huoltajille/>

Verktygslåda för att främja läsning och annat viktigt om läsning

[Länk till webbsida om främjande av läsning \(på finska\)](#)

<https://www.kirjastot.fi/lanu>

Källor

Kantanen, S., 2018 Apila-leiri - lukusujuvuuden harjoitusta Seinäjoella. Artikel Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti 28:2, s. 52–60

Lukimat, tietoverkkovälitteinen peruslukutaidon sekä matematiikan oppimisvalmiuksien oppimis- ja arviointimäristö

[Länk till Lukimats webbsida](http://www.lukimat.fi/lasning/informationstjanst?set_language=sv)

http://www.lukimat.fi/lasning/informationstjanst?set_language=sv

Citerad 30.6.2020

Salmi, P., Huemer, S., Heikkilä, R. & Aro, M., 2 utg., 2013. Tavoitteena sujuva lukutaito - teoriaa ja harjoituksia. Kummi, del 10, bedömnings-, undervisnings- och rehabiliteringsmaterial. Jyväskylä: Niilo Mäki Instituutti.

Bilaga 1.

Beskrivningar av exempel från lägervecka

1:A LÄGERVECKAN

Måndag

Vi lär känna biblioteket och letar efter intressant läsning. Vi lär känna de andra deltagarna med hjälp av lekar. Vi hittar på ett eget namn för lägret, till exempel Läskompisar.

Tisdag

Pysselstund med återvunnet material där vi tillverkar bokmärken. Gårdslekar, till exempel naturskådning med Sixten och Blixten (från boken Tatu ja Patu pihalla). Hörövning och färgning enligt anvisningar. Deltagare som ännu inte har något bibliotekskort får ett sådant. Tips på rolig läsning som man kan låna omedelbart och ta med hem. Från biblioteket får man också med sig en Lukupässi-uppgift som anknyter till sommarens läskampanj.

Onsdag

Uppgifter i läsförståelse i ett lugnt utrymme. Kullekar och brännboll. Bekantskap med konst i Konsthallen och vi skapar konst själva.

Torsdag

Vi bekantar oss med verksamheten på cirkus och övar jonglering och andra cirkustrick samt får tips om hur man tillverkar olika cirkusutrustningar. Vi gör gatukonst. På eftermiddagen delas gruppen i två delar så att eleverna i grupp 1 gör korsord och ordlabyrinter och eleverna i grupp 2 gör hörövningar. Gruppbyte halvvägs. Tillsammans skriver gruppen roliga historier och spelar kompisbingo.

Fredag

Vi väljer en vitsbok och läser den tillsammans två och två. Vi väljer en mysig plats där vi kan slappna av och läsa och där man får prata och skratta. Leker gårdslekar, bland annat Fortnite-kull. Bekantar oss med appen GarageBand och gör egen musik.

2:A LÄGERVECKAN

Måndag

Vi bekantar oss bland annat med nåltovning, var och en gör sin egen färgglada varelse. Vi leker linjekull utomhus. Vi gör läsövningar i två grupper: de som deltar i övningar i läsförståelse och de som gör korsord. Vi leker motsatslekar i hela gruppen och ritar märkvärdiga karaktärer, såsom ett spöke med fem ben, sju ögon och ett brett leende.

Tisdag

Vi har en serietidningsdag. Var och en letar och väljer en serietidning att läsa och ett mysigt ställe att läsa på. Turvis går alla till specialläraren för att läsa ordlistor. Eleven läser samma ord två gånger, båda gångerna under en minut. Deltagarna gör sin egen bokväska, alltså trycker ett mönster på en färdig väska.

Onsdag

Vi gör våra egna konstverk i Konsthallens lokaler. Alla tillverkar egna ramar, och sedan åker vi till staden för att lokalisera statyer. Vi löser detektivuppdrag och bygger ord av stavelser. Vi bekantar oss med faktaböcker på barnavdelningen.

Torsdag

Vi har en dag för lättlästa böcker. Alla får välja en lättläst bok och läsa den på en lugn plats. Vi skriver fina saker om lägerkompisen på papperslappar, samlar in dem och deltagarna får dem när lägret tar slut. Vi bakar tebröd och gör smoothie.

Lägrets sista dag

Dagen börjar med utomhuslekar, leken sardinburken står på tur. I leken går en och gömmer sig och de andra letar. När en av de som söker hittar den som gömt sig, stannar han och gömmer sig tyst tillsammans med den första. Så fortsätter man tills det bara finns en letare kvar. Efter leken är det dags för de sista lässtunderna under ledning av specialläraren. Efter måltiden läser vi färdigt boken Masi Tulppa. Som avslutning på dagen ser vi tillsammans filmen Det första mysteriet om LasseMajas detektivbyrå.

Denna lilla handbok introducerar Apila-lägret, där man tränar barnens läsflyt. Apila-läger har organiserats i Seinäjoki stadsbibliotek sedan år 2017. Förhoppningsvis inspirerar den praktiska handboken dig att organisera motsvarande aktiviteter eller att tillämpa idéerna i annan verksamhet som främjar barns läsning.

Pirjo Humalainen

koordinator

Seinäjoki stad, stadsbibliotek

Riksomfattande specialuppdrag som främjar barn och ungas läsande och läskunnighet